

Q&A betreffende de beslissing om een aannamestop in te voeren:

Waarom is het opeens zo urgent om te stoppen met het aannemen van bepaalde leerlingen?

Deze kwestie is niet opeens acuut, maar speelt al jaren. Ook het afgelopen jaar is dit herhaaldelijk geadresseerd en aan de orde geweest bij verschillende overlegtafels. In de begroting hebben wij rekening gehouden met deze financiële tegenslag. Dit is een gevolg van de oplopende tekorten.

Om in aanmerking te komen voor nieuwkomersbekostiging dient een leerling te voldoen aan de beschrijving van nieuwkomers van OCW. Daarbij gaat OCW ervanuit dat een leerling die een Nederlandse nationaliteit heeft, in Nederland is geboren, langer dan een jaar in Nederland heeft gewoond of in de periode voor hun vierde verjaardag dat het kind in Nederland was al Nederlands heeft verworven. Ook leerlingen die eerst op de internationale school hebben gezeten vallen buiten de nieuwkomerscategorie. Voor al deze leerlingen is er geen nieuwkomersbekostiging ook al spreken deze leerlingen geen woord Nederlands en hebben zij dringend nieuwkomersonderwijs nodig.

Deze problematiek speelt al vele jaren, ook 5 jaar geleden was Taalcentrum Almere genoodzaakt een aannamestop in te voeren omdat het aandeel leerlingen dat buiten de nieuwkomersbekostiging viel sterk toenam. Doordat de coronapandemie uitbrak en de overheid het nieuwkomersonderwijs ruim compenseerde met NPO subsidies kon Taalcentrum Almere de groep leerlingen blijven bedienen. De NPO subsidies zijn in 2024 definitief gestopt en het aandeel leerlingen dat niet in aanmerking komt voor de nieuwkomersbekostiging is verder gestegen in omvang.

Was het tekort te verwachten?

Ja en is reeds gecommuniceerd, Volgens de begroting heeft het Taalcentrum in 2024 een tekort van €1.908.400,- en in 2025 een tekort van € 1.647.700,- Door een eenmalige extra subsidie van €300.000,- van de gemeente Almere is het tekort van 2024 terug gebracht naar € 1.608.400,-

De tekorten die ontstaan in 2024 kunnen opgevangen worden door ruime reserves die het Taalcentrum heeft. In 2025 zal het tekort moeten worden terug gebracht tot een minimum.

Wanneer en waardoor is het urgente financiële probleem veroorzaakt?

De het financiële probleem speelt al langer: ook in maart 2020 trof Taalcentrum al maatregelen, net voordat de coronapandemie uitbrak. Tijdens en na de coronaperiode, werden NPO gelden ter beschikking gesteld waardoor het financieringsprobleem tijdelijk verdween. Vanaf juli 2024 zijn de NPO gelden gestopt, waardoor de tekortsituatie is teruggekeerd. De opgebouwde reserves zijn niet afdoende om het tekort structureel op te vangen. Een andere verklaring voor het financiële probleem is dat de omvang van Taalcentrum Almere substantieel is gegroeid, terwijl de subsidieverstrekking vanuit de gemeente niet evenredig is meegroeid.

Hoeveel leerlingen hebben jullie momenteel bij het Taalcentrum?

Het exacte aantal leerlingen fluctueert, omdat er wekelijks instroom plaatsvindt in het PO en VO, en 5 keer per jaar uitstroom plaatsvindt in het PO en 2 per jaar in het VO. Op dit moment (10 maart 2025) begeleiden wij 722 leerlingen in totaal, 451 leerlingen in het primair onderwijs en 271 leerlingen voortgezet onderwijs.

Hoeveel kleuters hebben jullie op dit moment?

Wij hebben momenteel 200 kleuters, waarvan 60% niet in aanmerking komt voor nieuwkomersbekostiging.

Hoeveel kinderen verwachten jullie voor het komende schooljaar?

Dit is lastig te voorspellen, in het najaar van 2024 waren er minder aanmeldingen waardoor er in het PO krimp plaatsvond. In januari en februari waren er weer veel meer aanmeldingen in het PO, meer dan 120 aanmeldingen. Bij deze aanmeldingen zien wij de huidige trends zich voortzetten. Van de in januari en februari aangemelde kinderen komt ruim de helft niet voor nieuwkomersbekostiging in aanmerking. Wij zullen hen moeten informeren dat wij hen niet kunnen opvangen, omdat er geen nieuwkomersbekostiging voor beschikbaar is. Van deze aanmeldingen komt een kleine 50% voor nieuwkomersbekostiging in aanmerking en ruim 50% komt niet voor nieuwkomersbekostiging in aanmerking.

Kunnen de ouders van expatkinderen niet zelf betalen?

Vragen kan, Wij moeten dit juridisch grondig onderzoeken en de vraag aan de inspectie voorleggen. De vraag is wat te doen als ouders niet kunnen of willen betalen. Hier lopen we tegen wettelijke kaders aan: sinds 1 augustus 2021 mogen scholen geen leerlingen meer uitsluiten van activiteiten vanwege het niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage. Daarnaast is per 1 september 2023 bepaald dat scholen geen bijdrage meer mogen vragen voor activiteiten en kosten die direct verband houden met de kerndoelen en de toegang tot het onderwijs. Als Taalcentrum staan we voor een beleid dat wettelijk is toegestaan en willen we geen negatieve beoordeling van de inspectie. Op 13 maart hebben we een overzicht en analyse gemaakt, maar dit kan per dag wijzigen omdat instroom een dynamisch proces is

Waarom hebben jullie gekozen voor deze doelgroep?

Er is geen structurele financiering voor deze doelgroep, en als Taalcentrum kunnen wij deze kinderen niet blijven opvangen zonder financiële tegenprestatie.

Welke maatregelen hebben jullie al genomen en ingevoerd?

- 1. Wijziging brinnummer: door de leerlingen in te schrijven op een brinnummer van een school met een vergelijkbare populatie qua achterstandsscore levert dit het Taalcentrum jaarlijks extra inkomsten op dat kan variëren van enkele tot meerdere tonnen per jaar vanaf 2025, afhankelijk van de leerling populatie, de berekening van de score door het CBS en de vastgestelde tarieven per score door OCW.*
- 2. Minder onderwijsassistenten per groep: 0,17 fte per groep minder levert ongeveer €11.000,- per groep per jaar op.*
- 3. Geen toelating van niet-aanvullend bekostigde leerlingen (onderbouw): hierdoor zal de gemiddelde bekostiging per leerling toenemen. Door deze leerlingen niet meer toe te laten zal het Taalcentrum PO krimpen en zo besparen op personeel, materieel en huisvesting. In totaal gaat het om het niet meer toelaten van zo'n 100 à 120 leerling plekken voor 4-jarigen per jaar. Deze bezuinig levert een kleine € 100.000,- per niet-groep per jaar op.*
- 4. Grotere groepsgroottes van 15 naar 17 leerlingen gemiddeld: tussen €13.000,- en € 19.000,- per groep per jaar meer inkomsten op, afhankelijk van de bekostigingscategorie van de leerling.*

Zijn er alternatieve scenario's?

Er zijn geen alternatieven. Wij hebben ervoor gekozen te stoppen met activiteiten die niet kostendekkend zijn en waarvoor geen aanvullende bekostiging beschikbaar is. Er wordt gewerkt aan toekomstscenario's, maar op dit moment zijn wij genoodzaakt deze maatregelen te nemen.

Waarom zijn de groepen niet vergroot, zoals in het regulier primair onderwijs?

Dit zou ten koste gaan van de aandacht voor de leerlingen. Leerlingen die het Nederlands nog moeten verwerven hebben met name in het eerste jaar veel extra aandacht nodig en dat maakt het onderwijs intensief. Hoe groter de groepen, hoe minder de aandacht, hoe langer het proces van het verwerven van het Nederlands duurt. Het gevolg is dan dat leerlingen minder goed toegerust instromen in het regulier onderwijs met een groter risico op stagnatie en/ of uitval. Wat het Taalcentrum onderscheidt, is dat kinderen zonder of met zeer beperkte taalvaardigheden instromen en vaak met extra problemen kampen vanwege bv een trauma of leerproblemen die nog niet bekend waren in bij aanmelding. Zij hebben extra begeleiding nodig. Onze ervaring leert dat grotere groepen niet effectief zijn en leiden tot een hoge werkdruk en uitval onder leraren.

Gaan jullie een sociaal plan uitvoeren?

Wij proberen dit te voorkomen door geen tijdelijke contracten te verlengen, maar er is weinig tijd te verliezen. Ontslag sluiten wij echter niet uit.

Kunnen jullie bij een grote instroom van asielzoekers/ vluchtelingen weer opschalen?

Wij hebben altijd de intentie om als stedelijke voorziening onze verantwoordelijkheid te nemen waar nodig. Opschalen en afschalen is echter complex. We moeten ons goed beraden op de haalbaarheid en de benodigde middelen, aangezien dit gepaard gaat met kapitaalvernietiging, zowel in materiële als organisatorische zin.

Kunnen jullie leraren en onderwijsassistenten detacheren?

Wij doen dit graag, mits een school en de betrokken leraar of onderwijsassistent daartoe bereid zijn. Wij zullen in ieder geval de (on) mogelijkheden onderzoeken. Dit geldt voor personeel dat al in vaste dienst is van Taalcentrum Almere.

Is er een relatie tussen de aangemelde kinderen en de International School?

Er stromen jaarlijks 10-tallen leerlingen in bij Taalcentrum Almere PO die afkomstig zijn van de International school in Almere. Op dit moment zitten er 37 leerlingen op Taalcentrum Almere die gelijk na de zomervakantie zijn begonnen en het vorige schooljaar nog op de International Primary School in Almere zaten. Dit betreft allen kinderen die bij aanmelding 6 jaar of ouder waren. Voor komend schooljaar staat de teller inmiddels op 23 aanmeldingen (13 maart 2025). Ouders melden hun kinderen pas aan bij Taalcentrum Almere voor Nederlandse lessen nadat zij hebben besloten om in Nederland te blijven. Bedrijven die meebetalen aan het onderwijs van het kind van hun werknemer op bv de International school stoppen meestal met het meebetalen als hun werknemer een vast contract is aangeboden. Als bedrijven stoppen het onderwijs op de International school te betalen dan is dit vaak ook een reden om hun kind aan te melden op Taalcentrum Almere.

Kunnen bedrijven bijdragen aan de financiering?

Uit een recente uitvraag die Berenschot voor Almere heeft uitgevoerd, en na benadering van enkele steden, blijkt dat sponsoring door bedrijven tot op heden niets heeft opgeleverd.

Er wordt echter gewerkt aan een businessplan, maar op korte termijn zien wij geen directe oplossing. Het kost tijd om bedrijven te benaderen en samenwerkingen tot stand te brengen. Bovendien is afstemming met de gemeente essentieel. Wanneer bedrijven zich hier vestigen—wat gunstig is voor het vestigingsklimaat—zou het wenselijk zijn dat zij ook bijdragen aan sociale voorzieningen.

Daarnaast bereiden wij ons voor op fondsenwerving, maar het is belangrijk te benadrukken dat dit langdurige trajecten zijn.

Hebben jullie een referentie van hoe andere steden dit aanpakken?

Momenteel wordt in opdracht van het Taalcentrum en de gemeente Almere een onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van het taalonderwijs in enkele grote steden. Uit de eerste bevindingen blijkt dat vrijwel alle gemeenten hebben gekozen om geen kleuters op te nemen, waaronder Utrecht, Eindhoven, Amsterdam, Zoetermeer en Groningen. Dit onderzoek fungeert als een benchmark en biedt inzicht in hoe taalonderwijs in verschillende steden wordt georganiseerd.

Kunnen wij als schoolbestuur een overzicht krijgen van de kinderen die nu zijn aangemeld om een inschatting te maken naar welke school zij gaan instromen?

Dit is erg lastig. Ouders hebben de vrijheid om zelf een school te kiezen, waardoor wij geen inzicht hebben in waar de kinderen uiteindelijk zullen instromen. Tijdens de opvang van Oekraïense kinderen was dit anders, omdat zij op één locatie werden opgevangen, wat het proces overzichtelijker maakte.

Hoe zijn de kosten onderbouwd?

De kosten zijn onderbouwd op basis van directe en indirecte uitgaven. Directe kosten omvatten personeelslasten, huisvesting en lesmaterialen. Indirecte kosten hebben betrekking op overhead, administratie en andere ondersteunende diensten. Hieronder een voorbeeld van onderbouwing van de inkomsten en kosten per leerlingplek, de verhouding tussen leerlingaantallen in de diverse bekostigingscategorieën is bepalend voor het al dan niet ontstaan van tekorten op de korte, dan wel lange termijn.

Bekostiging vanuit OCW per categorie per leerling PO 2025.

Reguliere bekostiging		€ 6.471,00
1e jaars azc/oek/status		€ 13.801,00
1e jaars overige nieuwkomers		€ 4.287,00
2e jaars azc/oek/status		€ 2.075,00
* geen bekostiging		€ 0,00

* geen bekostiging= als een PO leerling (buiten de aanvullende bekostigingscategorieën) is aangemeld na 1 februari van een jaar en voor 1 februari van het jaar er op volgend weer is uitgestroomd.

Inzet leerkracht	1	€ 7.058,82
Inzet onderwijsassistent	0,33	€ 1.455,88
Inzet bewegingsonderwijs	0,065	€ 458,82
Ambulante begeleiding	0,006	€ 660,00
Overhead personeel	20%	€ 1.926,71
Materieel+onvoorzien	15%	€ 1.734,04
Totale kosten lnplek		€ 13.294,27

Kosten per leerlingplek Taalcentrum Almere PO op basis van 17 leerlingen per groep, 2025.

Hoeveel medewerkers hebben een PABO-achtergrond?

*Alle leerkrachten binnen het Taalcentrum PO hebben een PABO bevoegdheid. De meeste onderwijsassistenten hebben een MBO-4 diploma. Van de medewerkers met een **tijdelijk contract** die na 1 augustus 2025 geen verlenging krijgen bij Taalcentrum Almere zijn:*

- 10 leerkrachten met een PABO achtergrond,
- 1 docent 2^e graad bevoegd in Engels
- 2 onderwijsassistenten
- 2 teamleiders.

Kunnen zij bij andere scholen werken?

We kunnen deze medewerkers doorverwijzen naar de contactpersoon en hen aanmoedigen om voor Almere te blijven werken. De uiteindelijke keuze ligt echter bij beide partijen.

Waarom draagt Taalcentrum Almere niet bij uit eigen middelen:

Dit heeft Taalcentrum Almere gedaan, waar mogelijk. Afgelopen jaren is de reserve voor enkele miljoenen aangesproken. Maar dit is nu verder niet meer haalbaar. Uit risicoanalyse dat wij door een accountantsbureau hebben laten uitvoeren is een minimaal wenselijke reserve € 2,5 miljoen noodzakelijk om grote fluctuaties in de dynamiek van Taalcentrum Almere (mbt krimp-groei-krimp, etc) op te kunnen vangen. Taalcentrum Almere zit momenteel aanzienlijk onder deze minimaal noodzakelijke reserve.

Kan Taalcentrum Almere scholen ondersteunen bij het onderwijs aan deze kinderen?

Mocht u door deze maatregel behoefte hebben aan ondersteuning dan kan Taalcentrum Almere extra meeloopochtenden in de kleuterklassen organiseren.

Ook is er de mogelijkheid een workshop te volgen op 20 mei vanuit de onderwijsnetwerkbijeenkomst van Passend Onderwijs Almere voor het starten van vierjarige NT2-kinderen op een reguliere school (de uitnodiging volgt nog).

Voor het verdere aanbod van het Taalexpertisecentrum verwijs ik u graag naar onze website. <https://taalcentrumalmere.nl/taalexpertise-taalexpertisecentrum>

Is de genomen maatregel m.b.t. niet toelaten van niet aanvullend bekostigde 4 jarige leerlingen juridisch gedekt?

- 1. OCW maakt in de bekostiging van het nieuwkomersonderwijs zelf dit onderscheid in achtergrondkenmerken van de leerling.*
- 2. Nieuwkomersonderwijs heeft geen juridische status, geen eigen brinnummer en valt om die reden onder het regulieronderwijs.*
- 3. Taalcentrum Almere is tot nu toe de enige nieuwkomerschool in Nederland die ook een aanbod heeft voor 4- jarigen.*
- 4. Formeel juridisch gezien hebben alle kinderen recht op onderwijs en wordt onder 'extra ondersteuning' niet verstaan ondersteuning ter bevordering van de beheersing van de Nederlandse taal met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden. Kortom mochten ouders van kinderen die niet meer terecht kunnen bij Taalcentrum Almere zich melden bij een reguliere basisschool dan kunnen de scholen leerlingen niet weigeren op basis van de taalvaardigheid van de leerling.*